

Syfte
Uppföljning och godkännande av det resultat som projektet presterat och levererat.

Uppdragsgivare
Ursula Furtig

Tidiga insatser barn och ungas psykiska hälsa

Innehåll

1	Projektets bakgrund	3
1.1	Uppdragsgivare och projektets uppdrag.....	3
1.2	Bakgrund till projektet.....	3
1.3	Projektets syfte	3
1.4	Projektmål	3
2	Måluppfyllelse.....	3
2.1	Projektresultatet.....	3
2.2	Förändring av krav och mål	5
3	Erfarenheter	5

1 Projektets bakgrund

1.1 Uppdragsgivare och projektets uppdrag

Samverkansavtal angående ”Tidiga insatser barn och ungas psykiska hälsa”

Avtalsparter: Västerbergslagens Samordningsförbund och Ludvika kommun från och med hösten 2017 – till och med 31/12 2019

1.2 Bakgrund till projektet

Den psykiska ohälsan bland barn och unga ökar. Det har rapporter från Folkhälsomyndigheten och Socialstyrelsen visat under flera år. Därför vill vi genom projektet motverka och förebygga utbredningen genom ett utvecklingsarbete med tidiga insatser. Med från Västerbergslagens samordningsförbunds beviljade medel om ca 75 000 kr.

1.3 Projektets syfte

För att möta den ökande psykiska ohälsan bland barn och unga krävs att skolan, inklusive elevhälsa och socialtjänst med flera berörda verksamheter, samverkar och ges förutsättningar att minska och motverka utbredningen.

Genom att utveckla arbetet via tidiga insatser och finna sätt att stödja barn och möta barn som riskerar att utveckla psykisk ohälsa på lång såväl som kort sikt.

1.4 Projektmål

Att i samverkan med berörda verksamheter inom Region Dalarna och Ludvika kommun erbjuda tidiga insatser och stöd till barn som löper risk att utveckla psykisk ohälsa.

Konkreta insatser:

Verksamhetsutveckling av gruppverksamhet för barn i missbruksmiljö, BIM och barn till separerade föräldrar, skilda världar. Samt implementera ett helt nytt arbete för att ge stöd till barn med psykiskt sjuka föräldrar där risk finns för omsorgsbrist.

Metoderna är evidensbaserade, kostnadseffektiva och framgångsrika nationellt och internationellt sett. Och nödvändiga ur ett barnperspektiv för att hantera och förebygga ohälsa på kort och lång sikt.

2 Måluppfyllelse

2.1 Projektresultatet

Under den tvååriga projekttiden har verksamheten BIM, skilda världar och barn till psykiskt sjuka föräldrar utvecklats, kommit igång och blivit verktyg som kontinuerligt används i verksamheterna främst i grundskolan. Samverkan har stärkts mellan Region Dalarna och Ludvika kommun samt Svenska kyrkan.

Barn i missbruksmiljö, BIM: Fler nya handledare har utbildats vilket gjort att Ludvika kommun har kunnat erbjuda kurser både för barn och tonåringar. Projektet har också lett till en helt ny samverkan med Svenska kyrkans barn och

ungdomsverksamhet. Svenska kyrkan bidrar med en handledare, har tillgång till optimala lokaler och bidrar med material och kostnader för fika och annat som ingår under gruppverksamheten.

Verksamheten har nu kommit igång och blivit löpande verksamhet. Tidigare köer till verksamheten har kapats.

Tonvikten på arbetet ligger nu på att marknadsföra och rekrytera barn och unga som är i behov av stödet/gruppverksamheten.

Skilda världar – Barn till separerade föräldrar.

Tanken var att utbilda fler handledare i verktyget då Ludvika kommun bara hade en utbildad person. Det visade sig att BRIS, Barnens rätt i samhället slutat att erbjuda utbildningarna. Vi fick därför tänka om och försöka hitta ett annat sätt att vidmakthålla verktyget i Ludvika kommun.

Det visade sig att den person som redan hade utbildningen i verktyget kunde via sin funktion som skolkurator och långa erfarenhet med metoden, i sin tur utbilda i verktyget. Det har resulterat i att i december 2019 finns tre utbildade skolkuratorer. Och planering pågår för start av grupper under våren 2020.

En stor del av kuratorstiden idag går åt till enskilda stödsamtal med elever som har problematik rörande sin situation med separerade föräldrar. Ludvika kommun kan nu vara mer produktiva och kostnadseffektiva, genom att frigöra kuratorstid och samla elever med liknade problematik i grupp. Samt att det finns fler fördelar med att hantera barn och unga med liknade problematik där de kan ta stöd i varandra och får en känsla av att inte vara ensamma om att ha ett familjeproblem.

Barn till psykiskt sjuka föräldrar – Där risk finns för omsorgssvikt hos föräldrarna.

Barns rätt som anhöriga är en rättighetsfråga och ett område som måste säkerställas. Allra helt i dagsläget när Barnkonventionen blir lag.

Ludvika kommun i samverkan med Region Dalarna skickade två personer på utbildningen BRA-samtal för att utbildas i ett verktyg som säkerställer att barn som anhöriga blir hörda och får information samt sätta ord på sina känslor runt sin situation med föräldrar som har en psykisk sjukdom där risk finns för omsorgssvikt och sänkt föräldraförmåga.

Personal från socialtjänst och Region Dalarna deltog även i en nationell konferens för verktyget BRA-samtal för att ytterligare sätta sig in i metoden och få de nyaste rönen och erfarenhet från andra som arbetar aktivt med metoden.

Verktyget har omsatts i praktiskt handling och Ludvika kommun samverkar nu mer rutinmässigt runt att identifiera barn till föräldrar med psykisk diagnos.

En större information om verktyget har hållits för chefer och verksamheter inom Ludvika kommun för att ytterligare finna vägar för att omsätta verktyget i praktisk handling i fler verksamheter som förskola, skola, elevhälsa, individ- och

familjeomsorgen inom socialtjänst. Arbetet följs upp och bevakas i forumet IFO/Skola där folkhälsostrategen är sammankallande och kan bevaka utvecklingsarbetet.

2.2 Förändring av krav och mål

De förändringar som skedde under projekttiden var:

Skilda världar – att verktyget kunde spridas till skolkuratorer som kan arbeta med verktyget i skolan som läkande miljö. Nå fler elever, ta tillvara kraften i grupp tillhörigheten, samt tidsoptimera och frigöra enskild samtalstid genom att samlar en grupp elever med likartad problematik.

Att Ludvika kommun inte kunde hitta ett verktyg för att samla barn och unga till föräldrar med psykiskt sjuka föräldrar med risk för omsorgssvikt och låg föräldraförmåga. Istället för gruppverksamhet hittade vi ett verktyg som säkerställer barns rättigheter och behov av stöd enskilt och rutiner för att identifiera barn i behov av stöd och information i samverkan med Region Dalarna vuxenpsykiatri och socialtjänsten.

Att projekttiden fick förlängas på grund av att berörda verksamheter genomgick stora organisationsförändringar och personalförändringar som påverkade arbetet i projektet märkbart.

3 Erfarenheter

Projektet med tidiga insatser har varit lyckosamt och viktigt för att säkerställa och implementera verksamma preventionsmetoder och skyddsfaktorer hos barn och unga som kan löpa risk att utveckla psykisk ohälsa såväl nu som i framtiden.